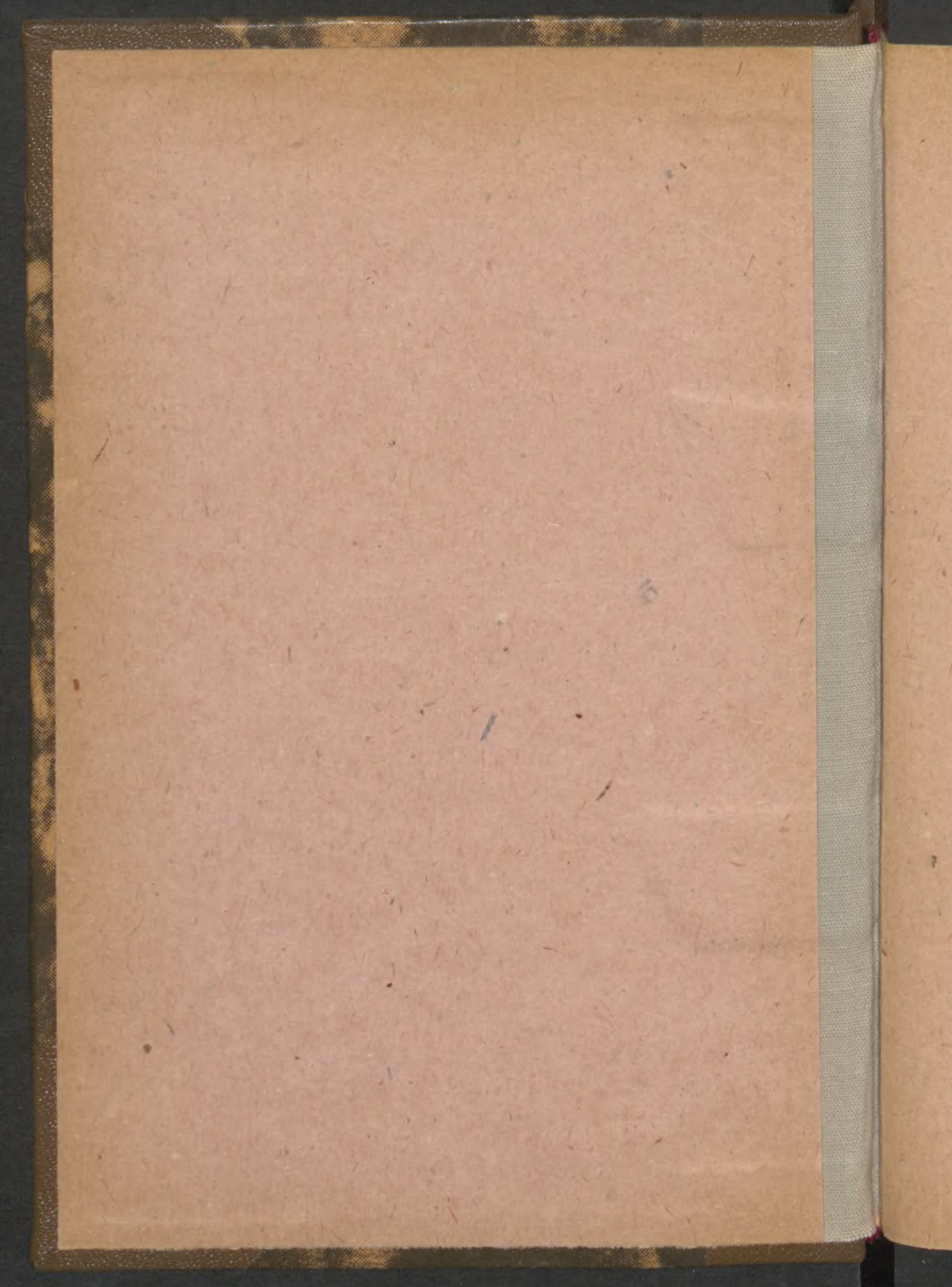
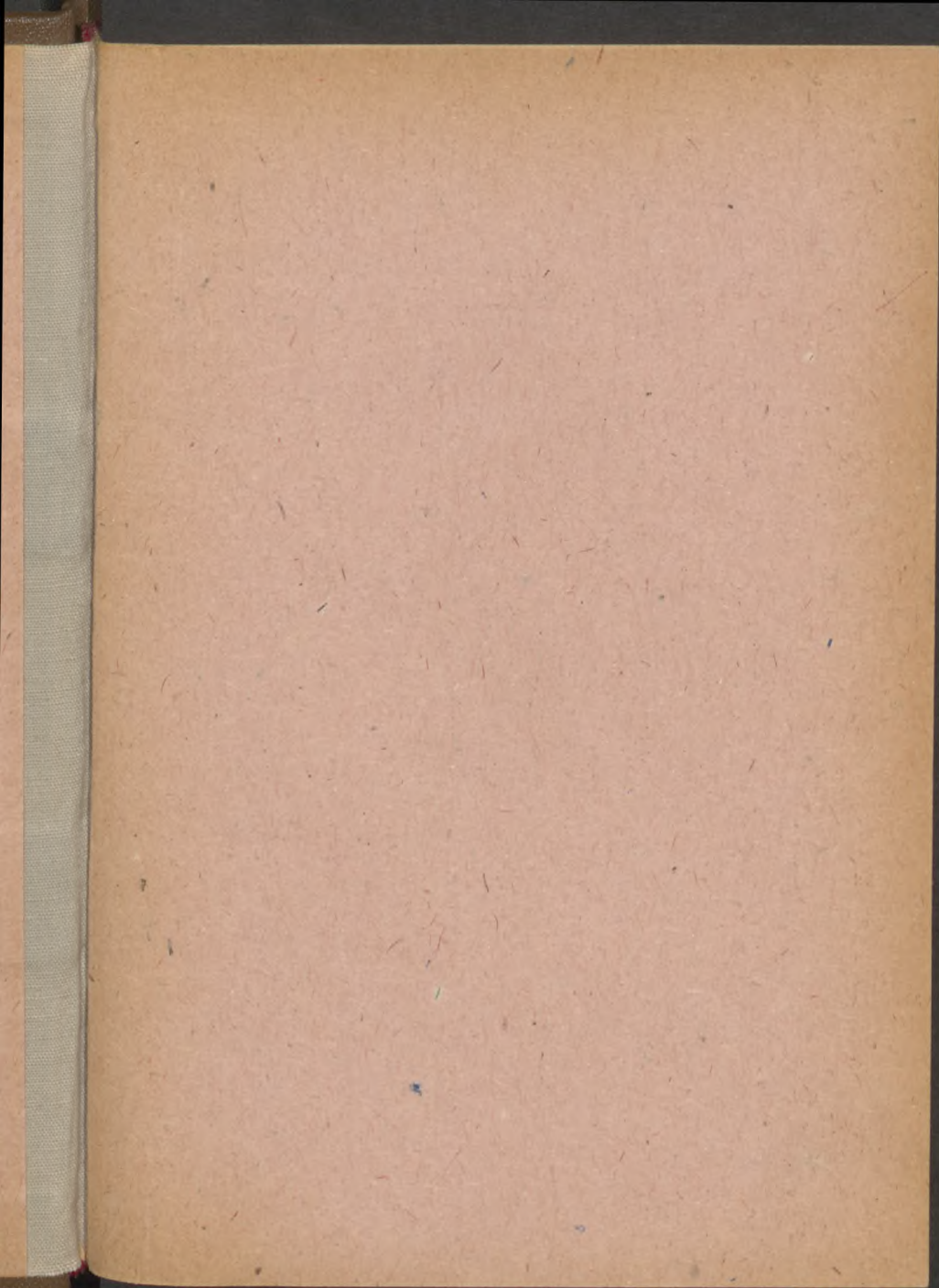

MB
65.689

G

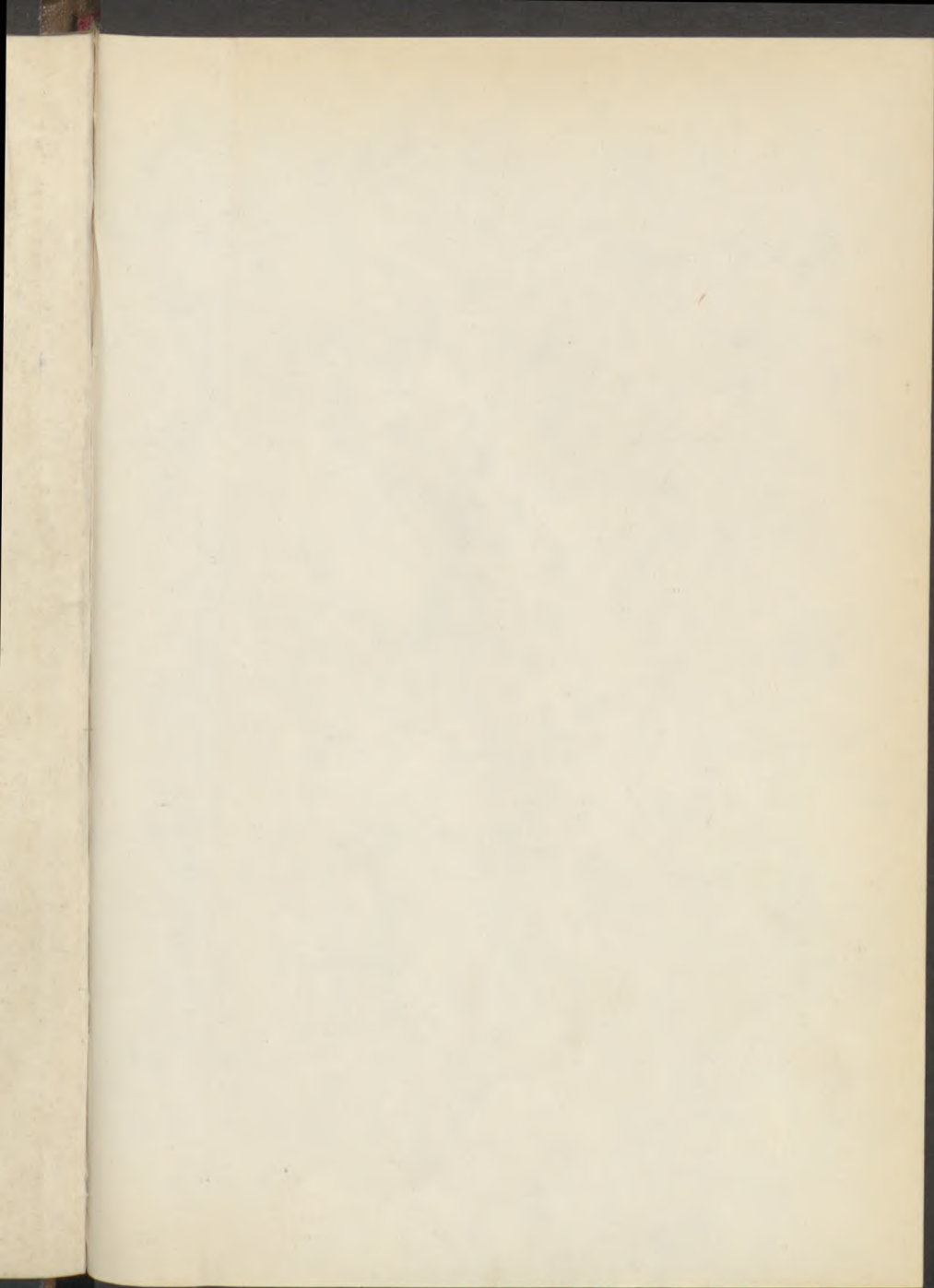
MB
65.689

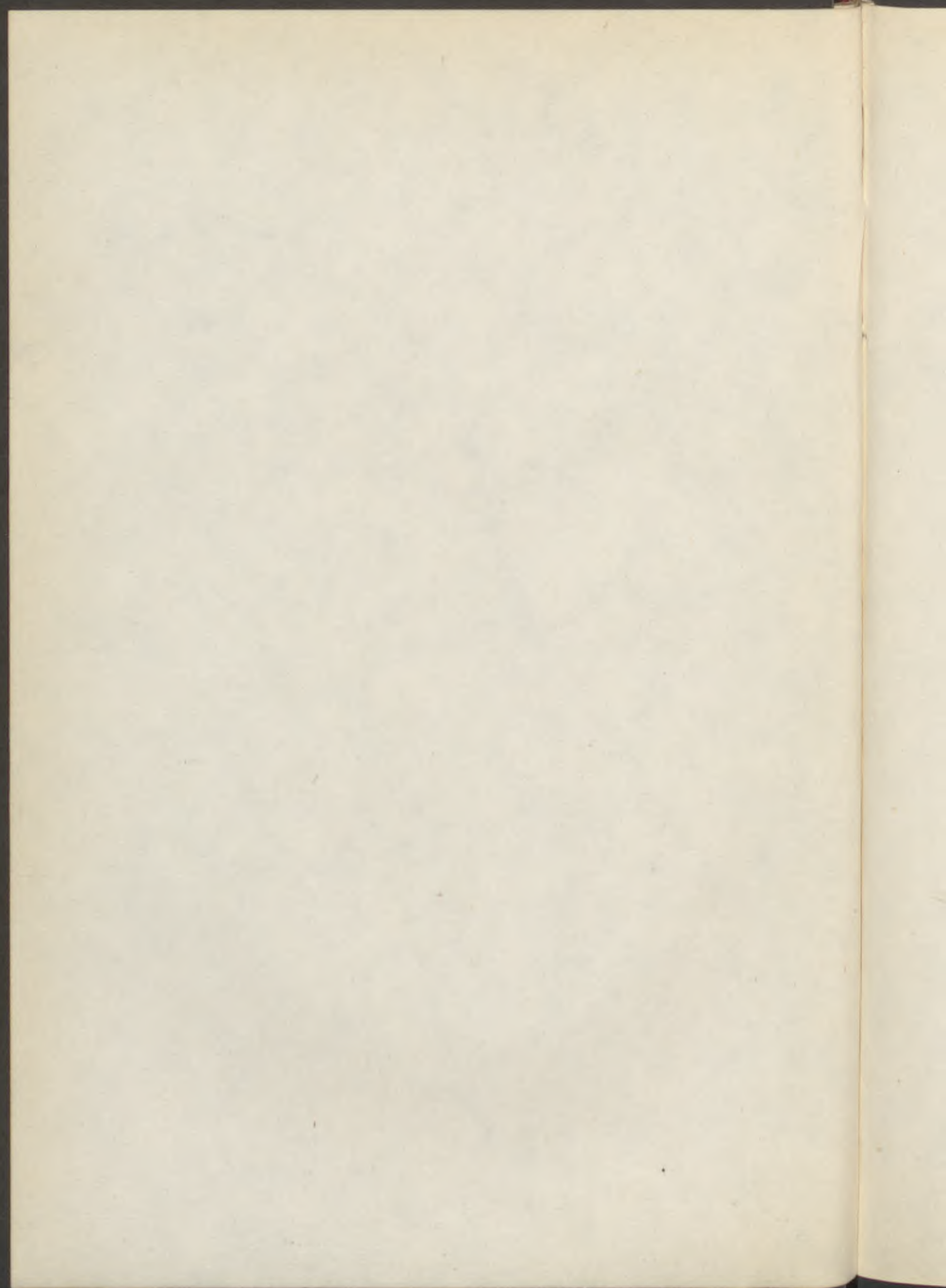
KISS BENEDEK GAZDÁTLAN ÉVSZAK

Kozmosz

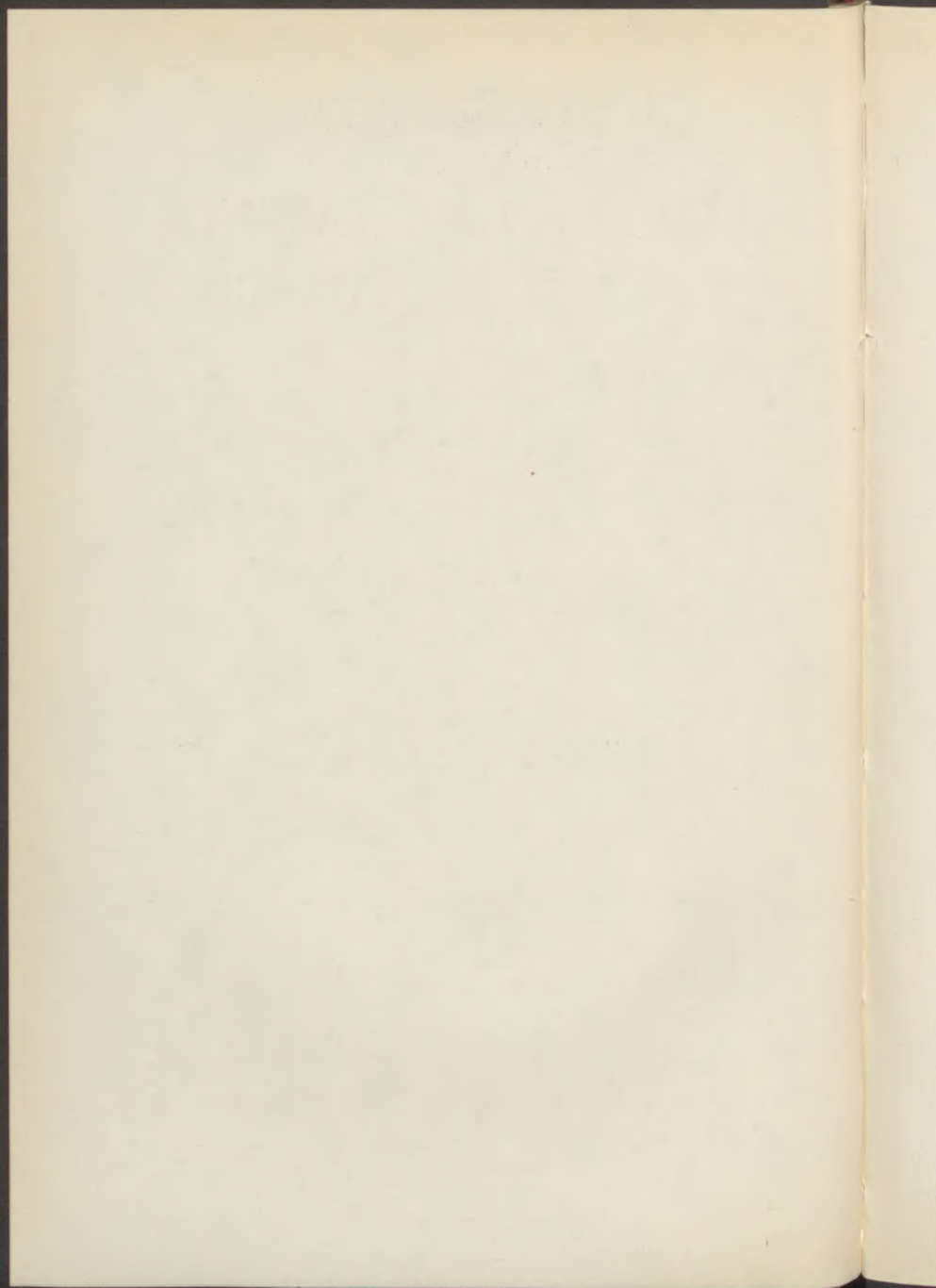
Látomás és realitás – ez a két főeleme Kiss Benedek verseinek; a gyerekkor elsüllyedt világából, a gondtalanság Atlantiszából felszínre hozott emlékek költészetté emelt élménye és a felnőtt gondolat: emberre, tárgyra, tájra felelősséggel tekintő férfi komoly szava ötvöződik egygyé, kisművesi remeklések formájában. Nincsenek irányelvei, csak egyszerűen iránya van: tenni a népért valamit, azokért, akik útra bocsátották, akiknek meg kell mutassa: tudja, milyen szerepet szántak neki. Két antológiában olvashattuk eddig a nevét, az *Elérhetetlen föld* és a *Költők egymás közt* lapjain; itt, első önálló kötetében még bizonyosabban érezhető, hogy ez a fiatal költő a *saját* hangján szól magáról és rólunk.

KISS BENEDEK
GAZDÁTLAN ÉVSZAK

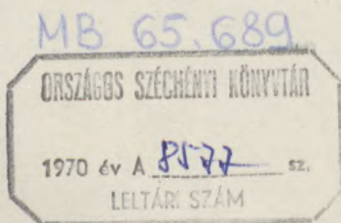

KISS BENEDEK
GAZDÁTLAN ÉVSZAK

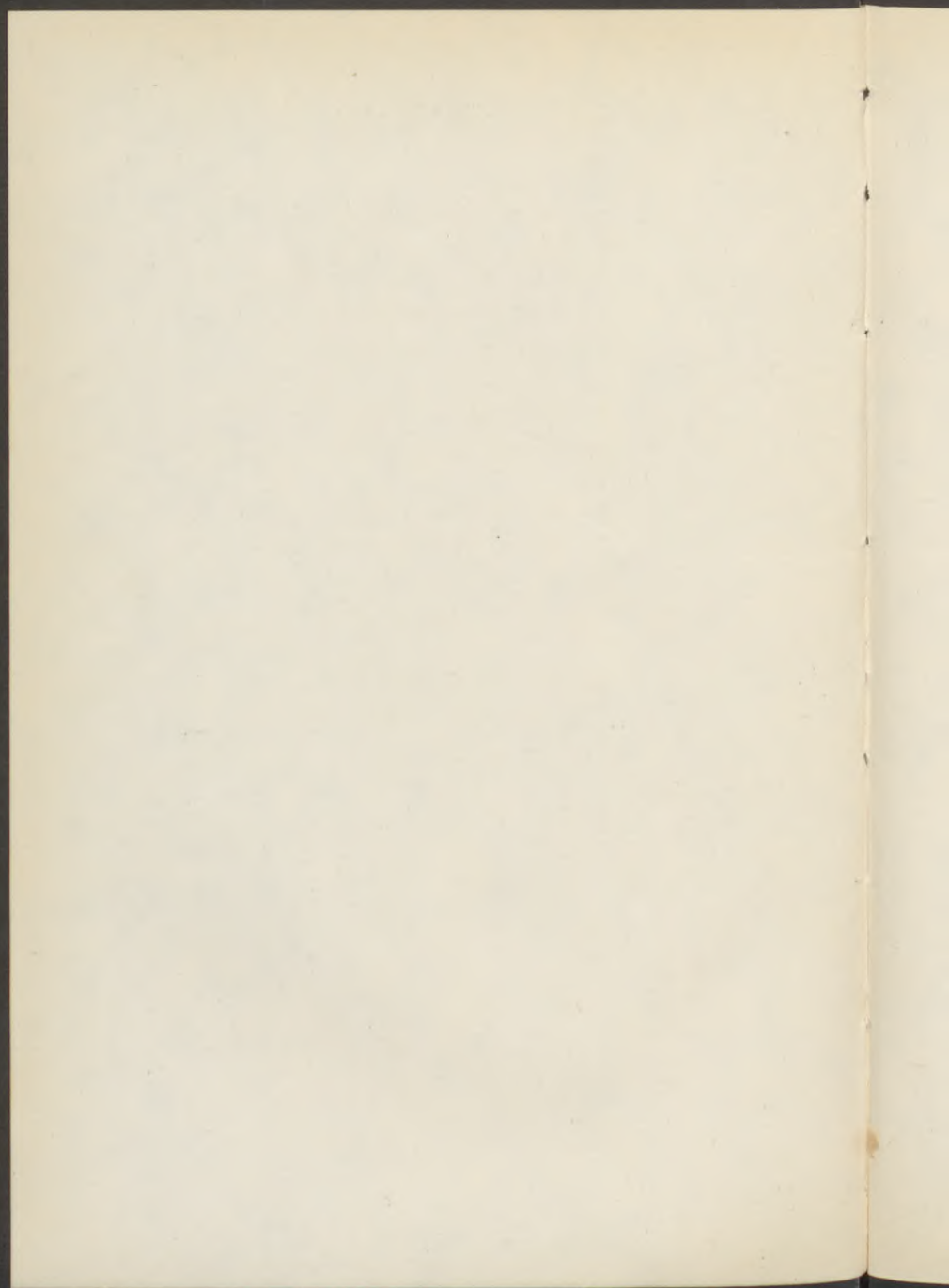
KOZMOSZ KÖNYVEK • BUDAPEST, 1970

A FEDÉLTERV URAI ERIKA MUNKÁJA

CITERAHÚROK

CITERAHÚROK

Mért nem vesztél a Krasznába,
hogy ne lennék ilyen árva!

Lettél volna inkább kender
dobtak volna a Krasznába!

Kenderkóccá váltál volna,
anyád szőlőgetett volna.

Lettem volna árvacsalán,
magamért így ne tituljak!
Vesztél volna háborúban,
hogy ne verhetne így a szám!

Hogy ne lennék ilyen árva,
elbitangolt édesapám!

SZIVÁRVÁNY-CSATAKBAN

Kukucska, hej kukucska,
pikkelyes folyók, földek!

Virágtajtékos utcán, reggel,
vidám csapatban
lányok jönnek,
szivárvány-csatakban
dölyfösködnék,

no nézze meg az ember,

domb-mellükre piros vérem kell
tulipáncsöppnek:
megdöfködnék
szerelemszigony-szemekkel!

ÖT SZÁRAZ GALLY ÉS EGY ELEVEN

Gyapjú-fehérben
tünődve járkál,
paraszas réten
szédeleg árván.

Hulljon a pernye,
de rá ne szálljon,
zsivaj ne verje
a rőt lapályon!

Kőhold szagatott
bomló vizeket,
de lám meglakolt,
beléjükveszett.

Arca elveszett,
vagy tán nem is volt,
nem is volt, lehet,
vagy talán a hold.

Hátadon kidoboltam
a májust: úgy legyen!
de hátad múzeumban
dereng már, kedvesem.

Még egy olyan dobót!
Mintha peregne halkan.
Füvekben hallgatok.
Szél tapos dobogva rajtam.

Hajamba szálltál
menekedő
így szóltam árván
szitakötő
azt mondtam árván
szitakötő
de újra szálltál
menekülő!

Kaptam tőle víziókat,
ködlő könyveket,
fölcaptam micimackónak,
mackóéneket
dörmögtem s egy panzióban
kétszer szeretett,
s hozott Párizsból egy tollat,
de már elveszett.

Nem álmodtam vele
nem áltatom magam.
Megáldottak vele
mégis, álomtalan.

Mást kerestem én,
mást kerestem.
De bárkit szerettem én,
őt szeressem.

GYERMEKRAJZOK

Hánytorognak
a vadvizek.
Lábujjhegyre állnak a nyárfák,
szarkafészkeiket
az égnek fölajánlják.

*

Léha teknős
a szénaboglya,
halakra les:
jégdarabokra.
Redves a púpja,
piszkos-reves:
lelke van rátokozódva!

*

Gyökeret rohasztó virágzásban
égbenőtt homlokú meggyfák
állnak a táj lavórjában.
Bütykösek, repecsesek.
Meddő kín sajgása!
Nem jön a könyörület.

*

Ám bakfis szellő,
feszes, bár lomha,
csöcs-bögyösen jó,
csecs-ringatózva.

De hopp! megáll,
beledermes az alkonyatba
a legszebb mozdulatnál:
kidurrant vörös luftballonja.

Párállva száll
belőle sóhaj, bánat, homály.

*

Hát én,
hát én: nagy, maszatos
falu és kérges szik fia?

Holdat bővöl a Nagylapos,
kunkogi sásba csalja most
békakirály szirénhada,
kezembe nyomják: vigyázz! sikos!
s hónom alatt
viszem haza.

FÓLIABŐRŰ

Fóliabőrű levelibéka,
mért félnék úgy tőled a lányok?

Ülj a kezembe
ne mocorogj –
betakarom a csupaszságod!

Hegedűk rínak,
bomlott gitárok –
rejtezel fűzfák dallamába.

Életed fűzfák tisztasága –
erős a te zsoltárod!

Adj esőt uram
csöndes nyári esőt
bocskorban jár a nádas
szikessednek a legelők
kiszáradt, fáj a torkunk
döglött kárász benne a szó
tépett arcunk csontbőr vitorla
pácolja homok, sivatagi só
hosszan kilóg a juhászkutya nyelve
ragadnak össze péppé a birkák
szétreped az út, vaját enne
fullad a költő is a portól, nem lát
adj hát
esőt uram

csöndes nyári esőt
hadd növekedjenek a saláták
az ének, a retek, a tök
cukrosodjon a cukorrépa
vörösödjék a cékla
szőlőszem gömbölyödjön
kisbéka nagyra nőjön!

HÚSÉG

Megetette anyám a kályhát,
kárál a tűz mint a tyúkólak,
megmosdott, öcsém vacsoráját
kirakta, sok kell egy birkózónak,
aztán kikapcsolta magát mint
villanyt, elnyűtt akkumulátort,
botlik, zümmög az álma, őrlődik
a halál, töltődik éjszakából.

Mint a mágnes, magasfeszültség
drótjai kötözik elomló testét,
külváros, gyárfüst, háztartási gáz,
de ha csörtet a hajnali villamos,
úgy ébred, most megy a csorda, most
zörög ki a szorgos parasztidő vasazott kocsiján.

SÖTÉTBÁRSONY

Fülem tövén aranydarázs
dönög bennem a szorongás
most egy lendkerék iramlík
de egy sóhajtás kihallik.

Megiramlík egy lendkerék
anyám pörgeti a gépet
sötétbársony az a ruha
vakon veszi a mértéket –

milyen furcsa dallamra jár
szakállat ereszt a homály
szédület száz billentyűjén
játszik varrógép-orgonán –

rágörnyed a kopott gépre
tűzi varrja
kinek varrja
varrja immár ötven éve
gombostűzi símogatja
bukik gyilkos hangszerére!

Emlék? bánat? vígasztalás?
Dallá csapódott a penge.
Felzokogva megzizegve
dönögj hát te aranydarázs!

Így füstölög gyerekkorom
veríték az ablakokon
pára száll föl szememből is
lecsapódik nem baj hagyom
úgy hallgatom azt a zenét
azt a zenét el nem hagyom!

PARASZTI FÁK ALATT

Műhely mögött nem gömbakác –
paraszti fák, két szilfa állt,
itt szakadt rám kék gyerekkor
s vadkanagyar döfte alkony.
Sebzett öröklét fölöttem,
ájulatban, s mesén nőttem,
műhely mögött kölyök-szilfa,
lábán bilincs, zöld tökinda.

Hol csillagok nyiladoznak,
hosszú száron lengedeznek,
virágágyát csillagoknak
most vetem meg!

Az ég virágos vadmező,
libákkal-ékes legelő –
nagyanyám ki libát tömött,
így mondta a műhely mögött.
Hogyan fiú? a csillagok?
halott emberek laknak ott! –
nagyapám ki már mit se várt,
így mondta hol a szilfa állt.

Hol csillagok nyiladoznak,
hosszú száron lengedeznek,
virágágyát csillagoknak
hadd vetem meg!

Régen volt. Ki mondta, szegény
ő is ott lakik már, kezén

idelátszik a tetovált
szív s a pipa hol szilfa állt.
Nagyanyám is egyre készül,
haja-tolla kifehérül,
szálljon, várja a nagy-ködöt,
kihűlt, üres műhely mögött.

Hol csillagok nyiladoznak,
hosszú száron lengedeznek,
virágágyát csillagoknak
most vetem meg!

SZÜRET

Megüli a por a fákat,
kondor haját, szempillákat,
megüli a pocsolyákat,
leveleket, levélszárat.

Piszkos az ég, pizsokszürke;
lomha ezüstpók bemássa;
roggyan ló és ember lába;
hálót dob a nap fejünkre.

Vénasszonyok, vénemberek
szőlőtőkét tojóznak,
bütykösen fogják a földet
a venyigék. Meglapulnak.

Így készül az ihaj-csuhaj!
Még kihúzzák eddig-addig.
Pókhálós és poros a haj,
fakó őszből tarba hajlik.

ŐSZÖK LÁRMÁJA, BÉKÉJE

A hátbaszúrt határ felett
varjak hajhásszák a telet,
hónalja nád, hűvös nyálka,
ó mindszentek éjszakája!
a sóhajok is kihűlnek,
házak előtt, estefelé,
ha csorda jön hazafelé,
a vének megfeketülnek!

Ihadj ez a nomád nóta
halottak tárogatója,
fújjad, az ős őszi este
arcod juharszínre fesse!

Kabátja alatt lopótök:
a nap szomszédolni kullog,
hurutos fa köhint, dörög,
gallyat zörget, pincekulcsot,
száraz kukoricaszárat
nyálaz jászlában az állat,
lánccal csörög, láng a szája,
hályog száll lágy szemhéjára.

Ihadj ez a nomád nóta
halottak tárogatója,
fújjad, őszök békessége
arcodat mázolja kékre!

Csendítenek, harangoznak.
Szellő, bűvő veréb suhan.
Szítja a hamvadó múltat.
Megparázslík szomorúan.
Kutyák ugatják a holdat,
lakodalmak fölragyognak –

          IHAJJ AZ A NOMÁD NÓTA

          HALOTTAK TÁROGATÓJA!

úgy illik legényhez, lányhoz,
eltaláljanak egymáshoz —

          ŐSZÖK LÁRMÁJA, BÉKÉJE

          ARCOM VONJA PÍRBA, KÉKBE!

HÍVOGATÓ

Jöjj hozzám virradatban
pipacsos pirkadással,
hajnali sugarakban
liliomhajlongással.

Jöjj el a reggeli dérrrel,
csöpp festék is lehet a szádon,
gyere ha látod a vérem
ragadozófogú rózsafákon.

Délben is jöhetsz hozzám
pestises páskomok hosszán!

Gyere a verődő délutánban,
mikor szememen pilleszárny van!

Leginkább alkonyatkor.
A Napot négyelik. Akkor!

S ha máskor elmaradnál,
éjjel el ne hagyj már!

Jöjj hozzám minden időben,
patyolatban, megviselődten,
gyere színekkel megáldottan,
eszméletembe ágyazottan:

általam-virágzóan,
velem-viselősen!

ELÉGIA NÉGY TÉTELBEN

I.

Arcod kockáival
pokoli macskák dominóznak.

Nyári estén
szilárd váza széthull a szónak,
csak az estikeillat erős
s a békák zsoltárai.

Szétromlasz,
összerakódsz,
nem tudlak megtartani.

Ha elpárolog a nyár,
kicsapódnak a szavak.
Az idő túloldalán
terem a bérbe adott magány,
illatok, hangok
elporlanak,
kész az ölelés szétmállani,
a réteket,
zölden suhogó őslány-hajad
kezükre tekerik derek, szelek.

Itt rózsák lobognak, törökszegfű,
búzák hajában
a pipacsok.

Lobogsz te is, lobog a nyár: a nyár jaj
kígyómarás, lobog!
Pókhálót rá – hallom a szív javastanácsát.

Benned szeretné felkutatni,
magát feladva felmutatni
a maga-mását!

II.

Mint a kígyónyelv löködsz felém
bénító nedvek nyelved hegyén
bőröd méreg-mirigyeket virágozik
megérintelek testem fölcsalánzik
hadjad büröksisak, titkokra boruló gomba
arcod alkimisták aranynak kiáltott bronz
két lábad boszorkánykondérban fakanál
szemed ördögpille, fölötte száll
karod rózsakereszt
levegőbe függesztett híd
elveszejtü kit óvatlan sorsa odavisz
összeomlik
megperdült fölöttem, forgott a széles ég,
öled síkos, mohás, álcázott szakadék
szemöldöködből fészket rakott egy vadgalamb
költött s a kis tokos
kizuhant, belehalt
madaram ezüstös torka lett bádogdoboz
csak megül
nem repül

a szeme iszonyatos
hallgat vagy dadog a kínban
kuporog hasztalan
vérgyöngy-cirokkal él
megissza kávéját ha van
hazája ég-kalitka
csillagfény-rácsos madár-karám
nekiront
szabadulna
s fönnakad a hold szálás hajfonatán!

III.

Mert voltál,
voltál te a beszéd,
a hangtalan!
Csokoládészín karcsú cölöp –
indákkal, gyökerekkel,
idegszálakkal rádhurkoltam magam,
s lehullt a ringló-pillanat,
a csillag összetörve
bogárként bújik a földbe!

Bagoly zuhan
halottasházra,
rándul a szám
káromkodásba:
lakmuspapír-kurvák színváltozása!
logarléc-istenasszony lobbanása!
vörhenyes szerelem!
mért gömbölyödtél napvilágra!

IV.

Milyen illattal-terhes az este, az éjfélszélbe-hajló!
Anyám a fáradtság kútjában prüszköl,
gunnyaszt
behúzott szárnyal az ajtó.
Virrasztanak velem
tárt ablak ágyásában csillag-palánták,
mécs-virágok,
lángragyúlt égi saláták.

Indiánmadonna – itt állsz te is az ablakkeretben,
fejedben hold-glória,
elvetélt Jézus és
liliom a kezében,
hajadban csillagpor,
fodrásztól jöttél éppen.

Aztán szétfoszlasz, összerakódsz,
újból és százféleképpen.

Ki is vagy te,
melyik vagy te aki fölszabadítottad a méléző szavakat
s lekötözve a józanságot
rászabadítottad magadat,
ki vagy,
melyik a sok vibráló mozdulat, arc, szín
rengetegében?

Szétfoszlasz, összerakódsz,
oszthatatlan-százféleségben.

Színek hálója szálanként
át meg keresztbe rakódva –
forgolódom rajongva-átkozódva,
nem férek át a résen.

S fönt, odafönt száll,
jajongva száll a hold vadlibája,
verdes fehérén,
virágpor-ragacsos éjszakában!

BÉKÉVEL, HÓVAL

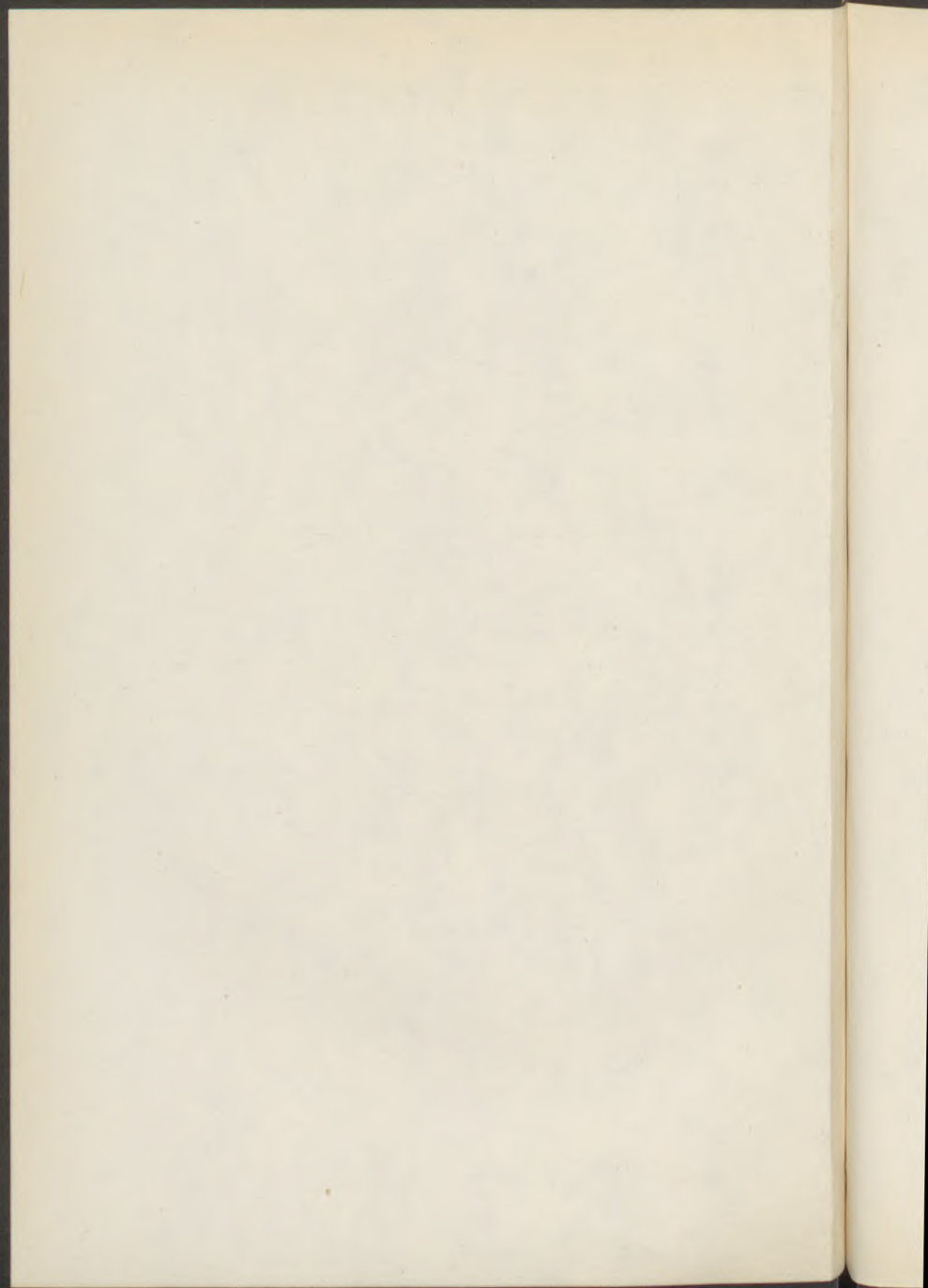
Borókakedvem
rejt a hó.
Köpeny a tüskés női testen –
most így a jó.

Békével, hóval
elkeverten.

Zárul az idő asszonyi rése,
kígyó szája madártojáson.
Zuhanok fordított születésbe.
Zsíros bolyhok függőnye számon.

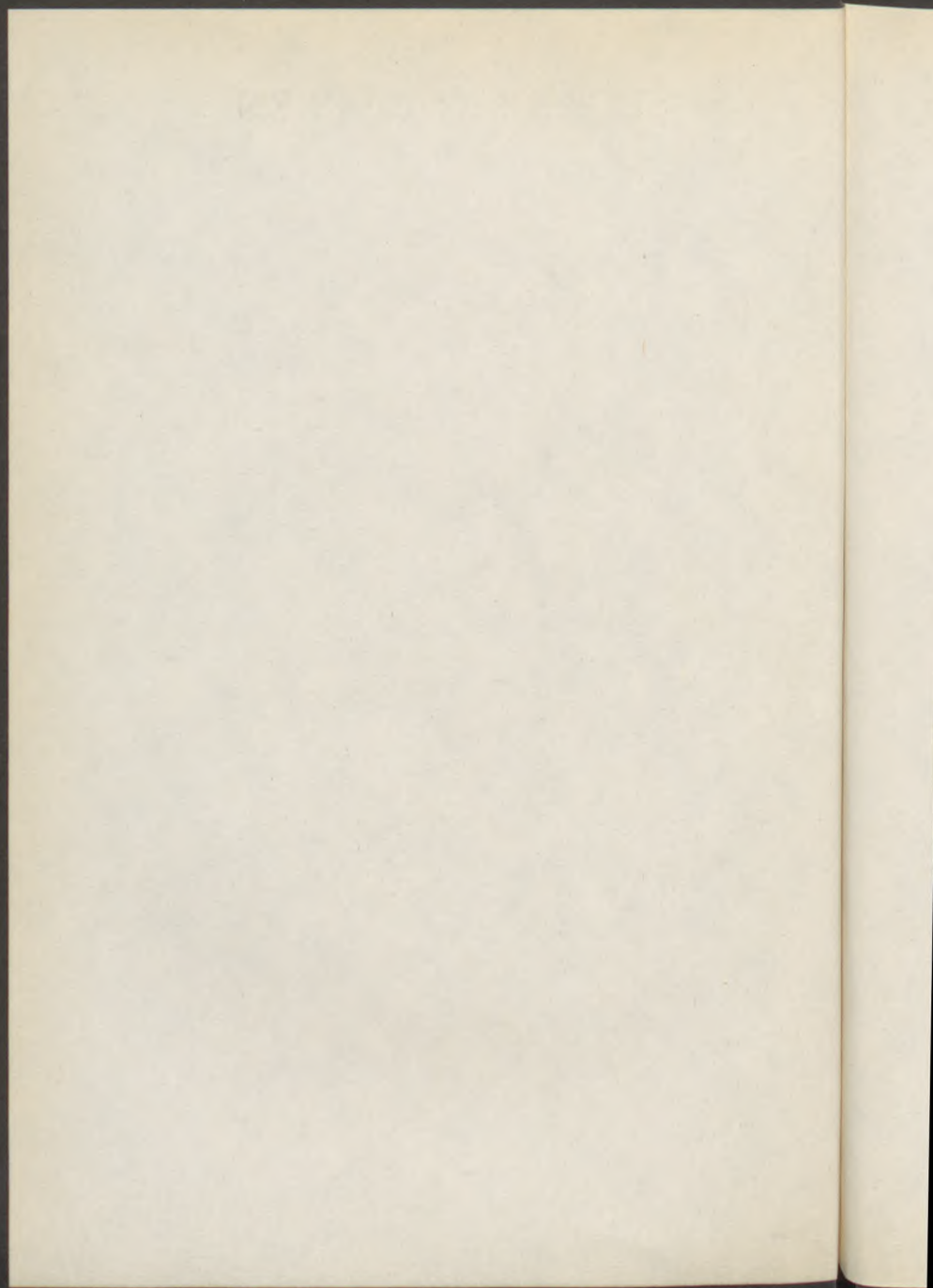
Most csak a havak rétje,
rétek veszett parázsrigói,
csengők csilingelése,
csilingelések rézcsikói.

Most csak gazdátlanul
a béke.

SUGÁRBAN, BŰNBEN

VÉRAGANCS-SZARVAS

Megesteledvén
az erdők kapui kitárulnak,
évszakok, vadnyulak, őzek
surranó lépte
csendíti a füveket.

Remegő orrcimpákkal felbőg
ilyenkor a véragancs-szarvas,
dobbanása
fölkavarja az emléktelen
televényt, a sápadó avart,
forrásvizek
nosztalgiáját,

s nekiront a holdvilágban
égig meredő tűzfalaknak!

BÉKARÍKATÓ

I.

Elcsavarogva, fölsuhogva
hová húznak a cseresznyefák?
Huhog lombjukban a bölcs világ
rigócsontokkal megrakodva!

Stini komám kutyát legeltet
az alvégen, temető mellett,
Ábel komám meg Burgóban
vályogot vet nyakig hóban.

Harmonikás jó haverom,
Törpe a herflit nyiszlatja,
itt még zajong, csitítgatom,
ott fedi már köd firhangja.

Hát bagolyra fenekedő
szelíd cimborám, a Füles,
ő meg honnan bukkan elő?
Avítt gombházat cserepez.

Itt vannak mind, itt fálnak mind,
itt tolongnak, kujtorognak.
Soha ilyen pazar lagzit,
tágas udvarát a holdnak!

II.

Bíbic vijjog, sebes szárnya
mért csapkod szemem tavába?
Kátrányozott villanyoszlop
reng a vadvízen és lárma,
Békaríkatóból eddig
nyilallik az éjszakában,
lucskos, habzó zsvivajgással
űz a gyerekkor világa.
Mert ki mondja, hogy oszlopok
– nyüzsgő hajók csatázása!
Dehogy vadvíz – a vér s az ér
felgyöngyöző tarajlása!
Csak ne fájna most a mása,
alvadt idő bolydulása,
így ne verne, kísértene,
hogy bújdosom, bár hiába:
békanyálás vízen úszik
gyerekkorom, barna bárka,
lángos napok mellkasából
kivirágzott barka ága!

III.

Íme itt tolong a gárda!
Fölpattintott gyöngykagylóban
lubickolnak gyönggyé válva.
Kristály-Békaríkatóban!

Ám az emlék üvegre lép,
gyöngye talpát fölhasítja.
Vér buggyan ki a toll hegyén,
rám csukódik szemem héja.

Felbégető csillag-nyájra
gajmósbotot mért dobtatok?
Aranyfürtös szemhatárban
barna szőlőillat bolyong.

Tündér időnk elpillézik,
tenyeremen csipet hamu.
Rákenem a homlokomra,
ne legyek nagyon szomorú!

Itt-ott néha összefutunk.
A régi tág-egű nyarak
pohár sörré zsugorodtak,
bomladoznak, szétfoszlanak.

És csillagokra lövődő
ünnepi rakéta-sorsunk?
Szél-tüdejű tűznyakkendő
mahagóni-színbe fordult.

Áttetsző zselatin-emlék
tört szárcsontokkal fehérlik.
Hol a tavasz – hol az az ég!
Hol vagytok, s hol vagyok én is!

ZUZMÓCSÁNKOS PARIPÁK

Bimbós gyenge tulipán
hagymájáig fonnyad,
zuzmócsánkos paripák
lágyékán taposnak.

Átéltam a születést,
fény lakott szememben,
tudtam, fenne jó a kés
műtőben, övekben.

Mégsem fegyver vagy golyó –
nem a kard, a balta!
Magos szívem sunnyogó
folyondár tipratja.

Takaróznék ősömig –
a legmélyebb estig!
Szememben alkonyi ég
bánata piroslik.

ÉJSZAKAI KÁRTYAASZTAL

Áll ez az éjszaka időtlenül,
áll az időtlen barlang-éjfélnél,
nem tud a tört csigolyákon
átfordulni az ég,
álmok osonnak át a homályon
s szűk lagunákban
hajóznak el mind, kik bátran jöttek –
áll ez az éjszaka, hasa alatt
lekonyul feje a pozsgás örömnél,
s mint az estike illatozik
mese és illúzió –
megállt fölöttünk, vize az űrben,
terpeszben itt áll e vak muraló,
hátáról lelóg a pokróc szivünkig
s a szélben bagolyként röpdös –
áll az éjszaka,
csattog a kártya,
poroszlók kockája, perdül a hold,
s oly mindegy,
mi a tét,
jövendő marsallbot vagy
krisztusi köntös!

BÉKASZÓLÓ BÉKALENCSE

Békaszóló békalencse
kis szerencse nagy szerencse
békalencse átokhínár
magtalan kel lábatlan jár.

Virága nincs gyökere nincs
virága van gyökere nincs
gyökere nincs gyökere van
kösd föl magad boldogtalan!

Földbe szúrt gally hajladozik
ha harmat hát harmatozik
álmos szuszogó folyók vagy
részeg vizek felzokognak.

Elmennék én a tengerig
úrhajóra szállnék zengve
de csak ladik ócska ladik
békaszóló békalencse!

PÁFRÁNYOS ZSEBTÜKÖR

Megállok rozsdaverten,
szidolozott nap fényesedik,
hasított rézoxid-reggel
vöröseben most állok kicsit,
kicsapom álmok teheneit
sömörös páskomokra,
göndör homlokukba
bögöly csapódik, bógáncs,
pörgő pulik
gubancolódnak lábszárakra, –
meghasított rézoxid-reggel,
hullanak rozsdaverten
pénzeink, a lágyvas-pillanatok,
bazáros, mindent a pultra,
zsebtükröt, napot villogtatok,
íme az ébredés zöld vidéke,
csupaszem füvek, vizslatók,
anyám elsápad, szegett szívére
vijjogva csapok, puszta kenyérre,
de régi reggel, régi song, –
meghasított rézoxid-reggel,
rohadunk, hullunk rozsdaverten,
füveken, harmatban most só vagyok,
arcomon vesszőt suhint a láz,
verődök mint a lomb
ha vihar rázza s lombzokogás
s tébolyban magába öklel a nyárfa
s kettőzve virrad fölé a gyász:

hisz Dávid lennék, ki Góliátra
pisált, a ganéракásra,
füstölt a lelke, a hamurakás!

Pereg az idő, ezüstpáfrány
pereg a tükrön – falhoz vágom!
meghasított rézoxid-reggel,
kukucskałok a lyukas halálón,
borostán angyalhabot vereк,
arcomon húzom a keserű dalt,
s itt guggolnak mind, itt omlanak
bevérzett ébredések
s álmok, a végzetlenek!

SUGÁRBAN, BŰNBEN

Ragyogás lők ma sikátoroknak,
gázolok sugárba, bűnbe.

Verődő léggömb dobódik föl-le,
verőerekkel kikötött csillag.

Szél pörget züllő bibliákat,
robbannak sarjú, hippi mezők –

Fölfordult halak, buborékok
fehér hassal a hidak, házak.

Kongó harang immár a léggömb,
tűz fut a zörgő avaron, telken,
öngyújtóid, hatalmas május,
gyújtogatnak bennem,
bimbó lobban,
növényi láng,
dűhe a kötözött vérnek, láznak
zöld ropogással
világra támad,
pipacs lengeti krepp zászlaját –
gesztenyék, meggyfák
tűzben állnak!

Hitető harang zümmög, zümmög:
Glória, glória,
virágvasárnap – – –

De üres szájjal ordít a táj,
s a tömött égbolt beláthatatlan!
Habos
magos,
habzó magasban
vadászik rám egy sirály.

Járok magamban,
zűmmög a nagy hitetés –
Csont roppan és
hullik a csillag
ronggyászakadtan.

Glória gyíkok, legyek faránál,
árnyamon túsarkak mint a nyűvek
hogyan felordítok:

Ki a jó sáfár!

Kinek van ünnep!

De Rimbaud szól csak:

Rabszolgavásár...

Részegen caplat, delírium
dália-illata jelzi az ösvényt,
húzza mint ebként
bakancsát a tébolyult.

Csámpázik az éj dzsungelében,
Rimbaud már messze danol,
szíve ráng a mindenségben
mint dróton a békacomb.

Villámlik, zuhog,
dörög.

Fejemlehajtva
utánaszédülök
halálos gazba.

HANGSZERBŐL KIHAJLÓ MUZSIKA

Zümmög a neon, gépi döglégység
belémfülő világ fölött,
befülledt, otromba kazalból
a szívem elősündörög.

Leng a harangvirág a szélben,
tátonganak tátikák,
szolmizál egy gyöngyvirág,
a Nap lantja peneg az égen.

Girhes kutyám, szerelemtépett!
süppedt szemedben sárga láng:
veszettség tajtékával szádban
fröcsköld tele az éjszakát!

Porcfüveknek sarkantyúzik
narancs virágsarkantyú,
cintányér-tenyérrel tapsol
cintányér-tenyér lapu.

Cingárrá nyúltam mint a nedves
holdvilág tűzfalak között.

Dobrokol a vizen eszelős árnyék -
az árnyam árnyék-rumbatök!

Vadlúdtorkon, tulipánszáron
vörösén, vérben tör föl az ének!
mályvarózsa-tárogató zeng,
lánglila bolygótűz a lápon.

Pikkelyeznek, feltorlódnak
jégtáblák a szennyes Dunán.
Ha temetés lesz, ki temet holnap?
Kit temetek majd holnapután?
Daganatzöld minden levél,
mentik hegyeken-fagyokon át
a tavaszt, virágmuzsikát,
sátoroznak dalos vizeknél!

TAVASZI KÉRDŐ- ÉS FELKIÁLTÓJELEK

Muskátlík és gyerekfejek
kinyílnak az ablakokban,
a lúdbőrző vizek felett
sirályok árnyéka csobban.

Ilyenkor én, nyurga vessző
megeredtem, mindig nyíltam,
a fűzekkel leveleztem,
s hulltam, sírtam!

Kirontott a bakszabadság,
gyenge gyöpön meghempergett –
ilyenkor a cigánymeggyfák
fejüket már szappanozták
a rét mellett!

S az árkok teliszaladtak,
kicsordultak mint a szívem!
Ma bármikor felrobbanhat,
fojtás alatt
megrepedhet, meghasadhat
bennem itt benn.

Huszonöt tavaszom tellett
és az örömről alig szóltam!
Csatangolnak szívem mellett,

komondorok fölcsaholnak,
morgolódva, habot szórva
járnak bíbor ösvényeket.

Tavaszi, tavasz! mit hozol rám:
ítéletet vagy kegyelmet?!

Ha nem tetszik, öljetek meg,
de míg látok:
virágsszóval menetelnék
szemeimben az akácok!

VERS A KÁVÉHÁZBÓL

(E finom kávéházban

permeteg őszben

pernyehedek ma
lázban.)

Álltam lombhullásban,
fiatalon,
álltam az őszben,
álltam.

S mondtam, mint aki
magát mondja ki:
Hogy nyöszörögnek
redves odúkban
az idők farkaskölykei!

S mondtam, mint aki
vonyít a többivel:
Vinnyogni kell!
üvölteni!

Cserdülök holnapra már!
Holnapra zuhogok, dörgök!

Ordasok, csak nyíjatok!
Nyíjatok, odvas napok
fiai,
testvérek,
farkaskölykök!

A CSÖND FEKÉLYEI

Ködben a város hunyorog.
Kifosztani a tolongó utcát
a tél bandája felsorakozott.

Sehol egy hang,
egy pisszenés.
Halálos minden
rezzenés.

A tél nem siet.
Fegyelmezett.
Rideg.
Szikár, merev.

Villás gépszemek matatnak,
átfésülik a csöndet.
Neonérlüktetéssel a házak
kékülnek, zöldülnek, vörösödnek.

Sehol egy hang,
egy mukkanás.
Egy vakkanás.
Egy moccanás.

Ami van: béke, béke –
megadás, önfeladás.

Ami van: árnyak verődése –
mennek a szemek száműzetésbe.

Ami van: szájak tátogása –
fülek készülnek befogatásra.

Vérebek mint lovak, zablát harapnak:
futna már a szél, a szél falkája!

Villás gépszemek matatnak.
Átfészül a csöndet.
Neonérlüktetéssel a házak
kékülnek, zöldülnek, vörösödnek.

Ki az ki fülére vattát,
vacogására paplant szorít!
Ki számol csillagot mintha
nem volna itt!

Pállott lelkünkön,
téli éj kése,
vágd föl a csönd gennyes fekélyeit!

*

Valami valami kellene
vércsesikongás vadzene
sátáni csontok roppanása –
forr az üst ordítást is bele!

fogak malomkő-csikordulása –

forr az üst ordítást is bele!

Valami valami kellene
avas kazalban lobbanás
sziréna erdőtűz sárgaláz –
forr az üst ordítást is bele!

kártyába csapó káromkodás –

forr az üst ordítást is bele!

*

Kongatok, dühöng a szél,
rám feketíti a hajnalt:
kezemben pányvakötél,
általam vettetik rá a Napra.

Varázsló!
köpök a varázslatra!
Mondok én, ha kell, mesét!
Lehellek új ragyogást a Napba,
bűvölök griffet vagy cinegét
magamból magam magamra –

s botra támasztott kosár az ég,
szakajtó-csapda:
ki hitben él,
így él csalatva –
bogozhatatlan nyűg a szíven!

(Bandázó tél, deres kötél
kit nem veszít el, megtébolyít –

Pállott lelkünkön,
téli éj kése,
vágd föl a csönd gennyes fekélyeit!)

SZÓTLAN VAGYOK

Tömtek engem, tömtek deres
kövel, vassal – mindent lenyeltem!
Ezért süt föl sok dögletes
sebhely lázvert tekintetemben.
Szótlan vagyok? Hát így van ez.
Kővé lesz a köevő ember.

Vagy medve lesz, barlanglakó!
Őszinte vad, ki jó mancs és fog
törvényén él, s táncolni nem fog,
s nem tud bögni, hogy csudajó,
ha őt csúfolja meg az a hó,
amit mocsokká válni látott!

Kihányom már mind, amit ettem.
Ez a való. S ahhoz való
inkább csak ez mint más, csaló,
ki ha hisz, nem istenben.
Ingyen kínál vízzel a tó,
s ingyen-hallal, hogy legyen ennem.

De már azt is rég megfizettem.

VAN EGY TAVASZ

Olyan tavasz az, kisiklik profán lapok rácsai közt, nem bír egy éghajlatot a heréltséggel, fröcsköli termő vérrel, mert magamentő törvény szerint kering velünk itt e pokol, – ő világot tölt hiánytalan, nem kérdez, nem indokol, csak él, csak van, csak tündököl szótlan tisztasággal, hogy cigarettát sem gyújtok a tágas manzárdszobában, az ég alatt, –

olyan tavasz az, lesüti szemét ki lopni akart, ingét felhőkre bízta, hogy ahol fa sincs, beláthatatlan síkra lány után röptések lábizmai, a gyilkos lenyeli kését, kliense polcáról levesz egy könyvet, –

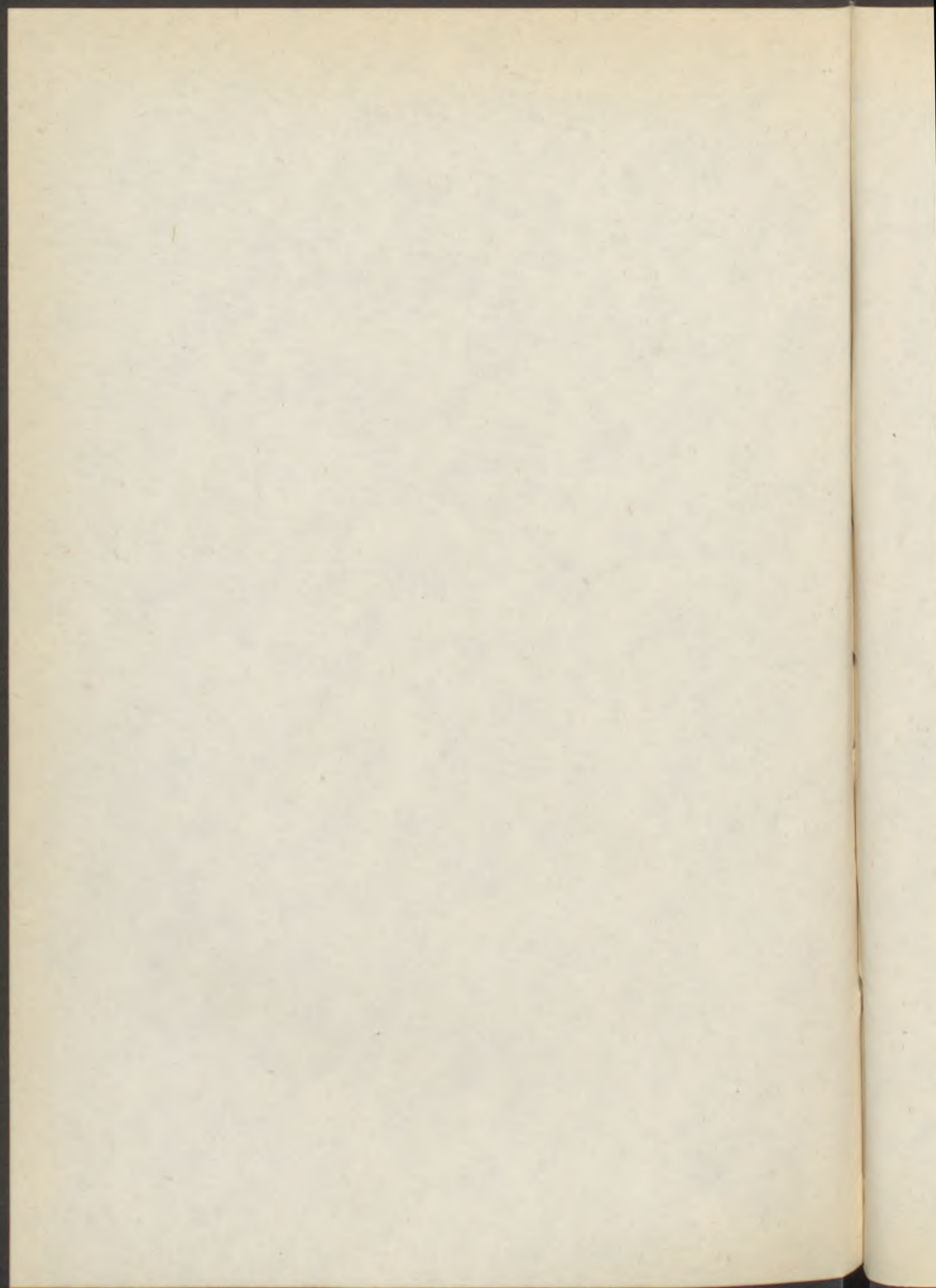
az a tavasz

rügylobogásba

felöltöztet!

HISTÓRIA

FÁK ÉS A SZÉL

Suhogtam fákkal – azt hittem, a fák
csinálják a szelet:
tarajos gesztenyénk felfújja magát,
pulyka ha csúfolják sihederek,
s juharfa, eperfa, szilfa nekilát,
rázza magáról a levelet,
hajlik, hánytorg, dobálja magát,
mintha szellemet
űzne ki magából –
a szelet!

Tudom már, a szelet
csak megérteni
lehet,
megérezni és köszönteni.

Nagyobb fák finomabb műszerek,
előbb köszönnek neki.

EGY BECSEMPÉSZETT LAP PLINIUS KÖNYVÉBŐL

Móritzburgban Vilmos, a császár
kacsázott napra nap,
míg egy este kastélya rácsán
kalapja fönnakadt.

Tódultak látni vöcskők és szárcsák,
halastóból halak,
ahogy a kovácsoltvas lándzsán
lengett a bőrkalap.

Tragikus este volt, fenyők nyilától
hullott le épp a nap,
s Vilmos, a császár kopaszon iszkolt,
kobakja rézkupak.

Én ama estén ott jártam éppen,
víg latin krónikás,
az idő gyöngyház partjára ültem,
teuton fák alá,

s nevettem, tudván, nevezett Vilmos
többé itt nem kacsáz,
de amit hagyott, sárgállik piszkos
kalapja a rács vasán.

GYŐZELEM UTÁN

Cibálta, tépte a szél a zörgő
sást, a nádat csaholva marta,
keselyűk karma, csőrkvargás
csapott hullákba, döglovakba,
fojtott: elkócolódott
hurok volt rajtunk a füst is,
felhő, sehol egy árnyatadó, csak a láng, ez a tűz,
a sáska pestis!

Győzelem? harangok, zálogházi
dómkok zengették át Európát,
dübörgő égi kocsin görgették
a tapsot, aznapi postát –
csak a vezér! az omladékon
legények, piszkos kötések, pólyák:
Halál? Halál... Hallgatag arcok
kápolnájában ravatalozták.

Ó jaj, megolvadt harangok gyásza!
ó gyász harangja, némasága!
ó jaj, temető ország!

S csendült Budavár ős ónkupája:
Vivát! És ruháit széjjeloszták.

ZORD EGEK

Bokor legelt az égzengésben,
bődülő fák alatt,
felhőkben, az isten ínyében
villogtak rézfogak.

Fák alatt, szélben, taroló ég alatt
bokor gyanánt rég én legeltem.
Nevettem, hogy mellembe dalt
jéggel tetovál a zivatar –
sebet sebre kohányul vettem.

S ülök most az idő zengésében,
vonuló, zord egek
fejszés seregét nézem
és remegek.

DOBOG AZ ESŐ

Dobog az eső
kikötött
csikó a századok
fölött
milliópatás ló melyet
milliópatás ló ellett

Kopog az eső
szálasan
sugarasan
póklábasan
szalad az eső csikótrapp
jegenyék földig hajolnak

Az ember bújik
felsajog
kopog az eső
jég kopog
az ember bújna nem lehet
röntgenezik a fellegek

Idegrendszeremen
műszer van
villám ha cikkan
diagram
hegyezett dárdája szívnek áll
egy iramlás és beletalál

Dobog az eső
kikötött
csikó a föld a
szív fölött
milliópatás ló melyet
milliópatás ló ellett

CAVATINA

Csontos égtáj ez, rimája télnek,
ködkontyot tűző, vénhedt, pogány,
hogy mint magamba, égre nézek:
latinnak szült szép, barbár anyám.

Terem bennem a narancs idő,
pirulnak dolgos, vidám nyarak –
itt sunyi vágy, kény, vád, temető.
Ha falak dőlnek, Déva-falak –
nem fogy a sírás a Kárpátok alatt!

Itt ha tavasz, hát április az,
kegyetlen ünnep,
bukó panasz csak, dehogy vigasz!
büntetés, büntett!
virágkonfettis szél ha jó, pestis
nyomul vele,
még alig zöldül az ág, beleőszül
pár levele!

Latinmód mégis nyarat remélek.
Itt a tavaszra vérbükkös ősz jön.
Tiszta bort iszom, nem vagyok részeg,
bírom én, győzőm.

De nem latin már bennem az ének,
itt a nép sírva fogan s mulat:
SEJ, VALAHONNAN MA IS ELKÉSEK,
KOCSISOM TÜZES LOVAT
KOCSIBA ELŐL-HÁTUL FOGAT!

MAGYARORSZÁG

Hullongó, vad nép, magát öli!
Századok a bűnt
rászögecselték.

Magyarországot
feketén fessék
a világ minden térképei!

Táncol,
hujjogat,
bömböl,
kitüremlik fején a haj,
kitör a körből,
táncol magányosan,
parazsat iszik
csontvödörből,
nyála fröcsköl,
láva,
patkó-patáival
tép az imádkozó virágba,
sátán ki bánja tyuhaj!
krumplinyomón türemlik ki
fején a haj,
rátapos fészkéből szökő agyára,
a költőszívre,
legszebb madárra,
járja

tatárosan,
pogányosan,
halálosan,
ebcsont, kutyabaj, sebj, csuhaj!
csak a zshivaj!
csak a zshivaj!
délibábot fog, kötözteti
zsákba
idegszálaival,
piócát tenyészt fia testére:
ez a vad ország
nem néz az égre,
magját veszejt, magát öli –

Magyarországot
vér-feketére
fessék a világ térképei!

Mikor telsz be gyásszal:
páratlan a sírásban,
részeg dülledésben,
árulásban,
magakelletésben,
elárvulásban?!

Tudom én, járnál
zöld mezőben,
s tombolsz álruhásan!

Járod,
halált köpül a lábad
anyák tején,
véred szurokká kondenzálva
borulsz az idő ravatalára,
veszel, szegény,
a tiéd mégis, Világnagy-árva,
vér legyen bár,
üszökvert mályva,
eltékozolt vér
a kezeden!

VIRÁGOK A HÓBAN

Áldott Nap, te januári –
szólnak az ereszek furulyái!

A Dunán, rekedt szaxofonon
a halál dodekafóniái...

Vörös rózsát terem a tócsa,
ám estére fekete rózsza...

Kabátszárnyaim szélbe tárom.
Parazsas talpnyomot vetek a hóba.

Élet ha van, öröm ha lenne,
üszkös szárral hull itt rendre!

Magyar, oláh, szláv – bolyong a bánat,
bolyong a lelkünk és Ady lelke.

Jogot, rendet, dallamot áhít,
kire a múlt is így kozmállik!

Őrült hangszer: a Duna bőgi
századok dodekafóniáit...

Áldott a Nap, ezerszer áldott,
ha télben itt nyittat virágot!

Csírák tüze a töppedt havon:
lábnyomok, ti téli virágok!

ŐRSÉGEN

Tenyerem is mint fehér papír
csöndből fedezék megáll körben
falába egy nevet s jeleket ír
a végeken posztoló őrszem
tűzes rakéta mérgezett nyíl
sziszeg a kilyuggatott levegőben.

Minden égtájról nyilaz a hír
s elvesző tájak veszett bolondja
az a vitéz ott csak ír csak ír
vörös golyóstoll és törött kopja
mellén keresztként összefogva
cél-kereszt barbárok fegyverein.

Néha fölpillant füstölögnek
páncélját verve golyók könnyek
de marad bár tudja vár és határ
mögötte árnyak mezeje már
vaskos seregek dübögve jönnek
ellene jön a dérfente táj.

Pedig amit lát kék nyugalom.
Vasárnap és ősz. Hulló levél.
Csak ő fehér.
Szívén a feszes bíbor dobon
remeg a borsó zord hatalom
lapul a lomb közt kihűl a vér.

Amit lát és hall az tiszta csönd.
Csillagok a béke kristályai
kicsapódnak a homályba fönt
elektromosak az ég vizei
ám lent a nagy folyó a holnap
tenger megindul iszapja köd.

Jaj az az őrszem hisz a betűknek
bár nem érdemünk hogy terem a föld
s fejünk fölött örök ítélet
elveszettség vasa csörög
múlás bilincse lágy életünket
halállá edző bűn s ösztönök!

Hajnal lesz és fagyott madár
potyog az útra így érkezik
a bitang horda s a rongy halál!
S végig a csöndtornyokon
falakon ablakokon
tenyeremen és homlokomon
megfejthetetlen sebek nyüzsögnek
s mesterségüknek címereként
üszökcstillagos hieroglifa-nyom.

HISTÓRIA

Nyelvem alatt
hány kriptabolt!
mennyi titok, halál!

Szememben visszafáj
a neandervölgyi arc

s ha ásítasz,
fölnemtárt csontokkal feketedik a száj.

LOBOGÓT ÉS KERESZTET

Tél van, tömött istenlehellet
felhőzik völgyek ágyékára,
ópiumfüst, Mózes-szakáll,
kondoran szakad le a hegy szakállá,
nézek föl, szemeim ködbe ásom:
ott rejtőzik a kőbölényisten,
sisakos, kivert jégezüstben
rejtőzködik iker-másom,
alszik a Táttra
s mint Kain, nézem a boldog füstben.

Köröttem ólálkodik
s iramodik most vinni a hírt
füligszáj hógunk, a szél.
Fölszáll a köd,
köszönök: Eljöttem, testvér!
Állunk szemben, én és a Táttra.
Hát szemtől szembe, halálraválva,
taposott és töretlen hó subázta isten,
meg én, a Babszem,
madárszáj-hullatta csöppszem árpa.

Töprengés prostituáltja –
csíráat ereszték,
nem férek bele a tájba.

Lombot növeszttek,
bőkdösik levéllándzsák,
klorofill-tüdők zizegnek,
beárnyékolom a Tátrát,
merengő agy kőbölény-mását:
betöröm a rideg istenséget,
bődül, feszeng a lomha vad,
húzok rá zöld rabruhát,
ráhúzom a halált,
úgy is mondják: az élet,
így terjeszkedek felétek,
csillagok, holdak, égitestek!
sűrűdő sejteim, a buja holtak,
lobogót tűznek rátok s keresztet!

SZIGET

AKI A SÍRÁS ÖRÖKÉT HAGYTA,
MEGHAGYTA NINGSMÁS, NAGY SZERELEMMEL:

ÁLDOTT LEGYEN
GÓG-MAGÓG FATTYA,
AZ ÁTKOS SZILÁGYI EMBER.

Utolsó arcát, hepehupás
korallszigetét a halálnak,
rejtegetem mint bezárt szobát
árverés előtt
a házak.

Itt élünk hát,
így,
kivetetten!
Megyünk és
semmi –
a tenger zúg csak.
Büszkék vagyunk,
szomorúak,
árvábbak mint a fák
s az isten!

Árvábbak mint a tarajosgőte,
halak és minden
halottaink.
Testvére vérét nyögő Kain,
mert szemünk van múltba
és jövőbe.

Mert szemeinket magunkra vetjük,
s nem látunk mást
csak a koporsót;
legelső jelben
a legutolsót,
s iszonyú menetben mindet együtt.

Ébred szemünk
embermagányra,
mint kőre, véletlen életünkre,
ha hullunk,
hullunk:
nem jut eszünkbe:
múlásra lettünk vagy elmúlásra.

Nézzük magunkat szomorúan,
áramlik a világ,
ifjúságunk,
halott köveken
dobog a lábunk,
Godot-ra mégsem várunk, uram!

E szakállas vén
ősz mint az emlék,
az első kőpattintó ősök arca,
ügyetlen kupec,
isteni maffla,
s ha lenne,
halálra,
tűzre vetnének.

Halálra, tűzre tart meg az ösztön
minket is,
vérbeli,
véres vadaknak!
Ideje van mindig a zsoltároknak
s a balladáknak e Földön!

AKI A SÍRÁS ÖRÖKÉT HAGYTA,
MEGHAGYTA EZVAN, NAGY SZERELEMMEL,
ÁLDASSÉK HÁT
GÓG-MAGÓG FATTYA:
AZ ÁTKOS SZILÁGYI EMBER.

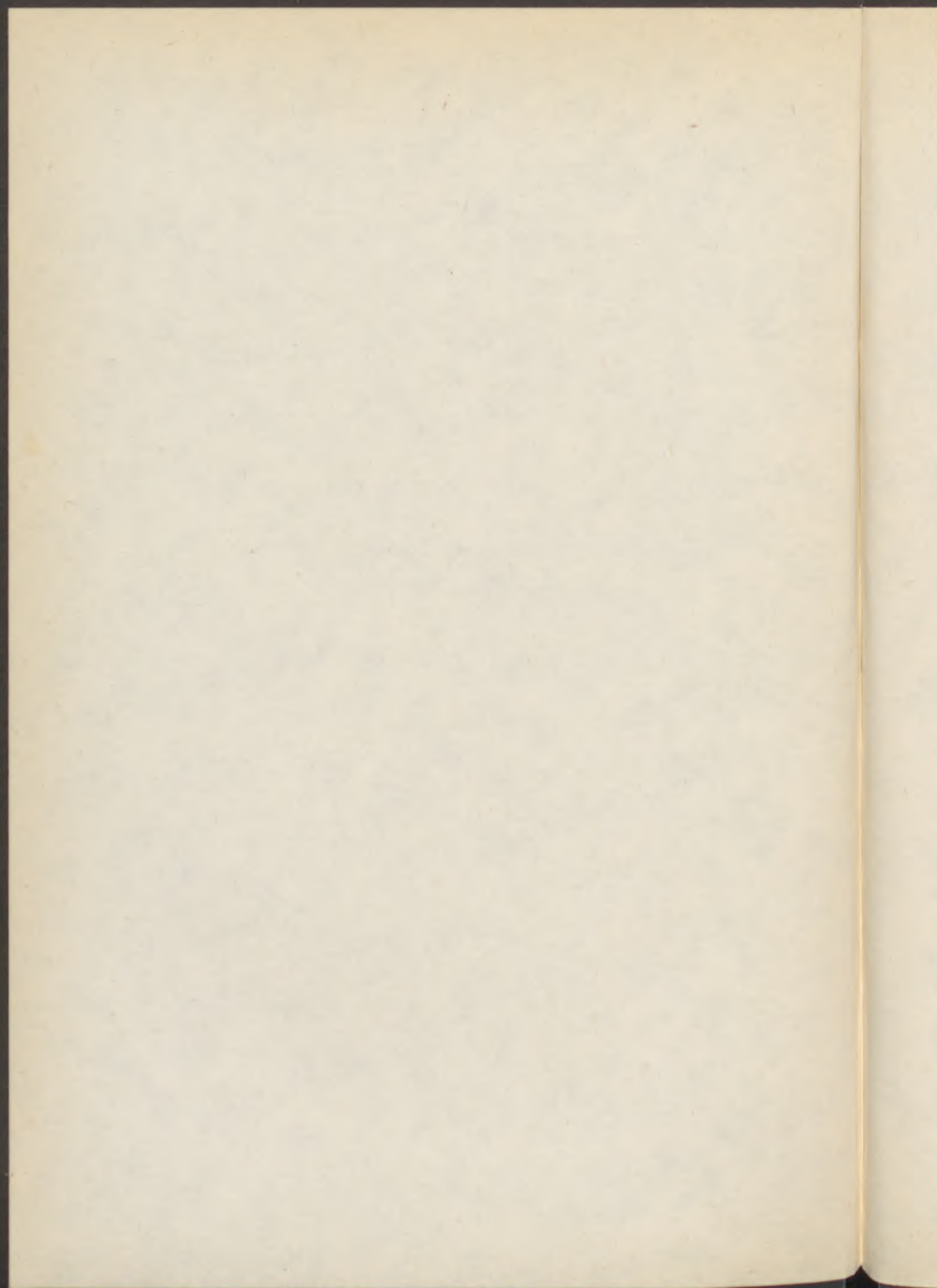

FÜST SZÁLL

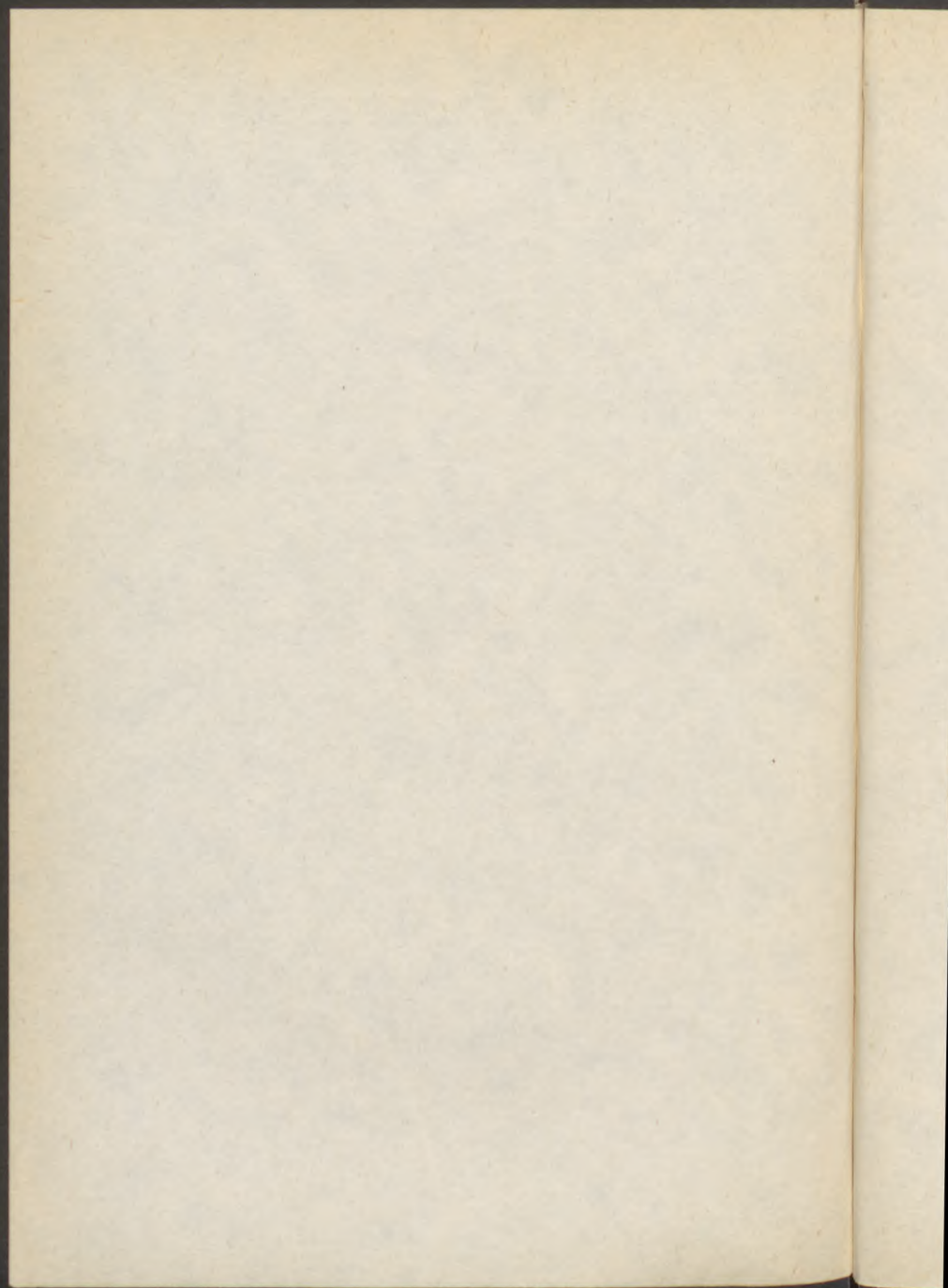
A sebekig söpört hombárokat
fölhasogatja
tűzelőfávé a vákuum.

Füst száll a tűnődés szigeteiről,
nem bodor áldozat füstje,
nem kéményfüst.

Ime az ujjam fölmered csontosan:
ki feszít rá napfény-vitorlát
menekíteni kések közül
a mindennapi csöpp reményt!

ÖRÖK BETLEHEM

VADKÁCSAMÍTOSZ

Billeg aranyló vadkácsamítosz,
halzsírzománcát töri a tónak.
Pipiskedik felé a sás,
buzogányfejek
köréhajolnak.

Töri a nádat sugaras szárnya,
nyakán le gyöngyös vízcsepp gördül,
képzeli, páva,
tündököl,
pördül.

Szembogár: tüzes csillagfókusz
enyésző idő pupillájában,
képzeli: tüzet lobbant
vizeink csontváz-nádasában.

Játszódik a képzelet,
fürdőzik a Nap szittyós tavon.
Szívárványozva tollászkodik,
lubickol, alábukik,
magát felejtve, hallgatagon.

Páva, páva!
ha fölmerül,
tépve a tolla, bóbítája,
vadvizek fészken
elszenderül.

LEGENDA

Meg is megtörettem
borban, szerelemben,
fejem a földön,
elszenderedtem,
lábam a holdon
átalvettem.

Mire ébredtem,
futott a hold,
az égi hablány
égre futott,
sütött a nap már,
futott ijedten.

Bilincsből bújni
nem tudhatott,
elvitte kulcsolt
lábam a hold,
testem utánuk
sugárrá nyúlott.

Külön a fejem,
külön a lábam,
közöttük szerelem
pallója ível –

lélekvesztő az,
azon jár föl-le
fekete páva
fekete szívvel.

JEGYVÁLTÁS

Utassy Józsefnek

Kapd az öledbe szép szeretődöt,
lánycsípejű gitárod zengjen –
verjed a húrt, vörös hólyagokká
gyűljenek ujjaid hegyén a hangok!

Ezeregy évet átregéltünk –
nagy kerek kék ég!
halálringlispíl!
trappos szívünket pár fordulóra
legszebb csikódra
befizetjük!

Föllépünk a zene hintájába,
pentaton kancák szájában hathúros gyeplő –
szakadjon istráng! saroglya hulljon!
lendüljön kordénk felhők fölé!

Ezeregy évet zuhanva éltünk –
nagy kerek kék ég!
halálringlispíl!
trappos szívünket pár fordulóra
legszebb csikódra
befizetjük!

TAVASZRA HANGOLT HIMNUSZ

Csonttá száradt kenyér e föld,
ernyed, dagad, nyúlik csurranó lében,
kijött a medve, immár
oldódnak a sók a talajban,
az elvarázsolt folyók is mind életre keltek,
halak szaltóznak a napsütésben, telcsapódó
pillanat-meteorok,
fodros kupolát tűr a vakond, a giliszták,
hús-hüvelyek, a természet
kémcsövei, telítődnek zsíros agyaggal, fúrják
árkaikat, zetorok fújnak, reszketnek,
meg-megcsillan a vas.

Vágd meg a fát, nyálazik már, sír mint a gyermek,
késeddel veregesd meg a fűzfavesszőt, keserű
bőrét lecsavarhatod, csinálj sípot,
a tücsköket lármázd ki napvilágra!

Záporok ellen a gesztenyék
ernyőt bontottak s mint lakodalmaskocsit
fölpántlikázták virágaikkal,
hangol a méhek zümmögőkórusa, gyertek,
bámuljátok e forró kavalkádot, a kitárt
ablakszárnyak verdeső farkaspilleszárnyak,
sárga sáririvárggal ékes a vizenyő rét, a húsos
sziromcsészékben fekete zacc is, bűvő bogár,
töredezett nádtorsok közt ezer fejjel, ezer
csúccsal szökkennek a karcsú, zöld rakéták,

köztük mint a láng, hajtóenergia:
tüzbékák hasa vöröslik, elővillan,
fúj a szél, kidagadnak a felhők, az isten
fölcsipeszeztet fehérneműi,
közöttük sárkányom lobog,
csapkodom az eget, kiáltozok:

MAGASRA LENDÜLJ

ARANYZSINÓRON

TE ARANYSÁRKÁNY!

Bimbók, rügyek! combokat összezáró
szemérme a fűrtös időnek!
pattanásos és hamvas-szép lehetőség!
magvetők komolysága, tavasz! tavasz!
örök születése a mindig-voltnak:
énekemet, e májusi árok-áradást
hadd hangoljam
rátok!

KÖLTŐK

Juhász Ferencnek

Akit hanyatlólkhet madár
hangja, fű és ember vágya:
lehellete párájában
gyűrűvé görbül a halál.

Teste a föld, ahol a nyár
mindig virágmécset éget
s erei mély hüvelyében
a szél rézkardot huzigál.

Gerincén fordul az égbolt –
csigolyasarokvascsillag
csikordul a teremtésben.

Tagadóan megfeszülök,
megadóan kinyújtózok
egy titkos isten kezében.

AKKOR FEGYVERT, PÉNZT, RUHÁT

Csillagzanak hólyagok
tükrös tenyeremben:
megláncoltam a Napot,
fényeskedjék bennem.

Most kovácslom életem
fegyvernek, vasruhának.
Döngicsélj csak, szerelem,
tapogass meg, bánat!

Jelöljétek szívemet
időt rontó pecséttel,
mert jóllehet, elmegyek
egy rámgyúló éjjel.

Egy sóhajjal kibukik
belőlem mint lélek,
s mint a léggömb, elszökik
Napom majd az égnek.

S akkor fegyvert, pénzt, ruhát
le kell tennem az útra,
s menni, menni, Nap-iránt,
hamvadtan, kihúnyva.

EZ LESZ AZ ARCOM

Nagy Lászlónak

A mosoly szakállamon akad,
szél fújja szét a halottakat,
boglyas felhőkként bolyonganak
kovakő-zománc egek alatt.

Homlokom béke üres portája,
csonthó-kapuját a szél bevágja,
mereng a bordák csapdája, nyammog,
tankot fogott, emésztí, nyüvi a tankot.

Ez a te arcod, a föld arca, életünk gyászkeretezett arca –
zokogok, ez lesz az arcom, szarkofág beírt fedőlapja:

IME HALÁLLAL TÖLTEKEZETT
BALZSAM VÉDI ŐT A ZSIVAJBAN
MEGSIMOGATJA AZ EGET
A LEGTISZTÁBB MAGASBAN

AGYAGMADÁR

1. Ballada

Színekből, árnyékokból,
rakok világot
bambusznádból
hogy kinyújtózzam.

Heverek
holtan,
zsibbatagon,
feldaraboltan.

De azért megkérdzem:

Ki jár,
ki rág a rozsföldeken?
ki dobog a kert alatt?

Mint ha a szív szakad!

Valami halott király
vagyok én, csontjaim
kriptafalak!

No és ott legbelül?

Verdes az áldozat,
verődik kegyetlenül.

Verdess, agyagmadár!

Sorsodon nincs rés,
egy árva horpadás:
szabott a csontkerítés,
a bordarács!

Ének, csak az marad:
VALAHA KIRÁLY VOLTAM ÉN –
CSONTJAIM KRIPTAFALAK!

2. *Elégia*

Repülni lombot:
szárnyat suhogtatsz
te esztelen!

Rádiótornyok
egyensúlyoznak
gömbsziveken!

Fejen állva,
szikláit belevájva
leng súlyosan rajtuk a Tátra,
hintázik tűhégyeken –

agyagmadarak csőre tátva,
beléütve rezeg egy dárda,
azon toronylik félelmesen –

Atlaszok, költők összetörnek,
a Tátra áll tömören –

ki tartja meg e kőelefántot,
e hulló Földet?

Csörömpől gömbszíveken! .

Agyagmadár, te égimádó:
zuhanni tudsz csak, te védtelen!
Felségjelet vésett beléd a Táttra:
zuhanj hát fenségesen,
          temessen el a hulló torony,
          tornyos Babilon, Déva vára –
zuhanj át lebegő életemen!

KETTŐZŐ MADRIGÁL

Jaj az a ház ott,
jaj az a ház –
a fala vályog,
teteje gyász:

odatalálhatsz,
odatalálsz.

De az az égtáj,
de az a rét!
gyöngypáva sétál,
pávacsibék:

oda nem érhetsz,
oda nem érsz.

Jaj az a ház ott,
jaj az a ház –
ott él haláloed,
ott ér a gyász:

odatalálhatsz,
odatalálsz!

De az a másik!
amaz a táj!
fölszívárványlik
az a madár,
bárhova mész:

oda nem érhetsz!
oda nem érsz!

NYELVEMRE LEVELET TÉPEK

Zörög a napraforgótányér
zörgeti szép pár csikó a zablát
zörög a szél is elzörög ráér
zörög a napraforgótányér.

Tarlókon át hol friss hajtás tör föl
tereli tompa kolomp az estét
s minden mi volt most elszáll szivemből
tarlókon át hol friss hajtás tör föl.

Bár ez itt árnyak ideje nyárvég
csontot söpör a szél kotog a tört ág
bennem csak fény van testem is szándék
bár ez itt árnyak ideje nyárvég.

Az vagyok én csak mi ezután jön
s váratlan nem jön bármi jöjjön
nyelvemre sárgult levelet tépek
megáldozok az esti földön –

én az vagyok csak mi ezután jön.

ÖRÖK BETLEHEM

Csalánzúgásban, fergetegben
mellemre szorított kezemben
kardvirág lobog, dobog:
születésemre Betlehembe
így indulok.

Messzi város, hej Betlehem!
Kövek, ti vérvő kövek!
tövek, taposott rózsatövek!
elejtem, lehullajtom kezem:
arannyal szennyes a püspöksüveg,
Betlehem, hej Betlehem!

ÉS A TENGERTHEZ FUTOTT AZ ÁRVA
SEJ ELHAJÓZOTT VELE A GÁLYA
VÁRHATJÁTOK MÁR ASSZONYOK LÁNYOK
SEJ ELRAGADTA A TENGERTHEZ

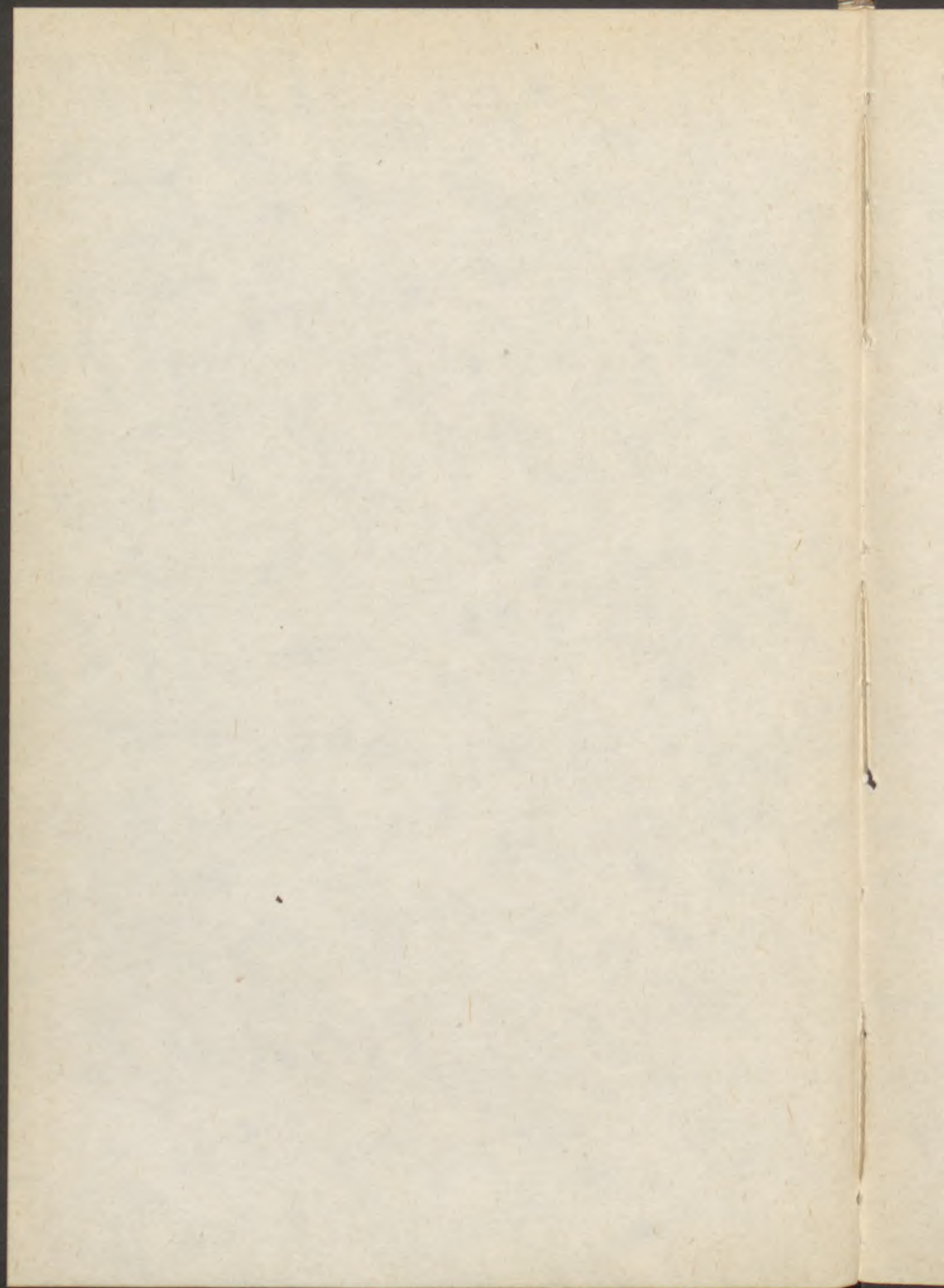
De Betlehembe eljutok mégis.
Halott terhét a gálya kirakja.
Mária szűzlány kifut a partra,
ruhája, arca
grafitvonás,
torka párálló szurokfolyó,
öle csak a ragyogás,

mindig szülésre vágyakozó
vérlobogás,
testem tekeri gyolcsruhába,
temeti sziklafalba,
fölhasított áldott hasába,
s pírba borítja a várakozás!

TARTALOM

CITERAHÚROK

Citerahúrok	7
Szivárvány-csatakban	8
Öt száraz gally és egy eleven	9
Gyermekrajzok	11
Fóliabőrű	13
Húség	15
Sötétbársony	16
Paraszi fák alatt	18
Szüret	20
Ősök lármája, békéje	21
Hívogató	23
Elégia négy tételben	24
Békével, hóval	29

SUGÁRBAN, BŰNBEN

Véragancs-szarvas	33
Békarikató	34
Zuzmócsánkos paripák	37
Éjszakai kártyaasztal	38
Békaszóló békalencse	39
Páfrányos zsebtükör	40
Sugárban, bűnben	42
Hangszerből kihajló muzsika	45
Tavaszi kérdő- és felkiáltójelek	47
Vers a kávéházból	49
A csönd fekélyei	51
Szótlán vagyok	55
Van egy tavasz	56

HISTÓRIA

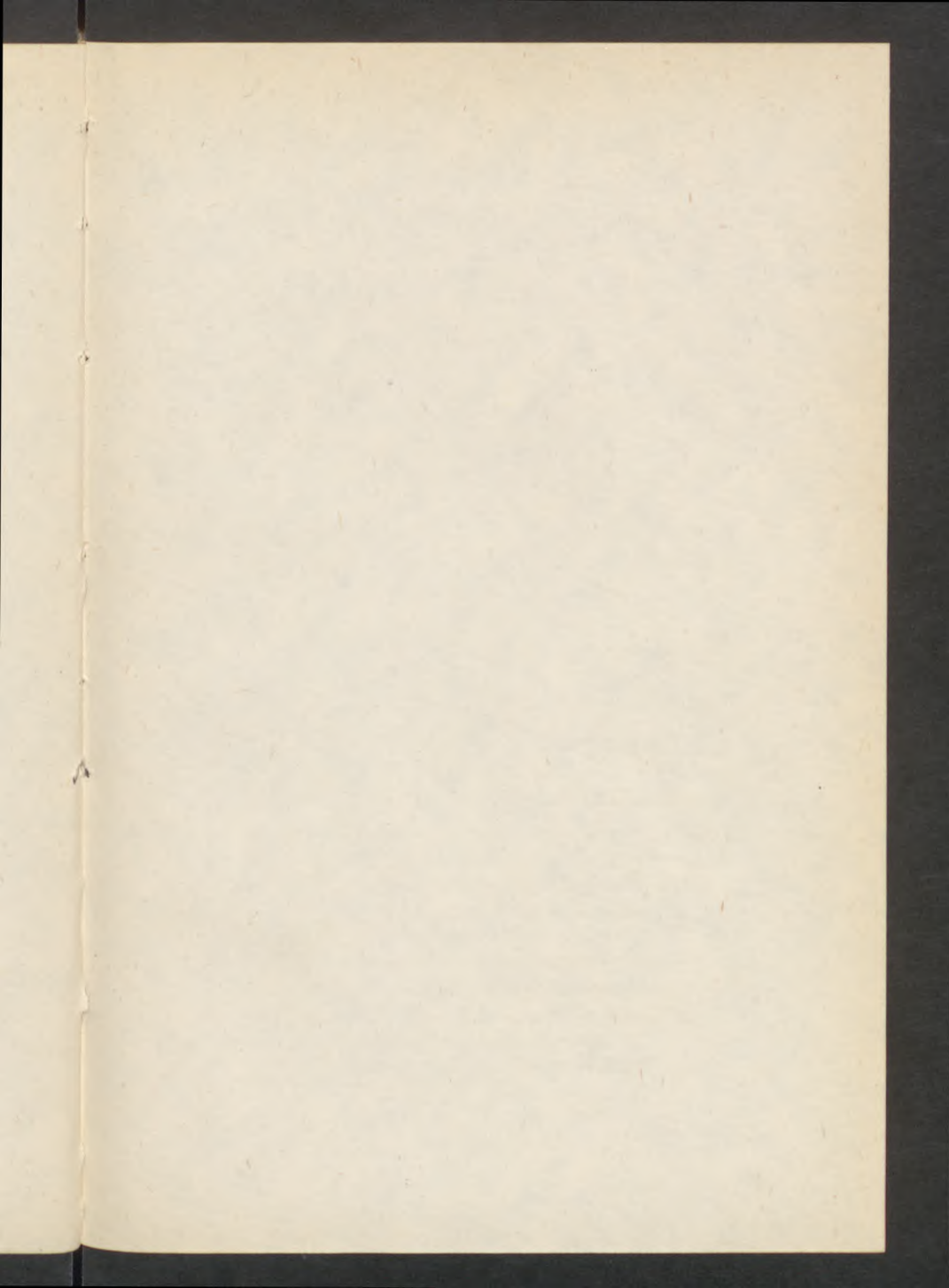
Fák és a szél	59
Egy becsempészett lap Plinius könyvéből .	60
Győzelem után	61
Zord egek	62
Dobog az eső	63
Cavatina	65
Magyarország	67
Virágok a hóban	70
Őrségen	71
História	73
Lobogót és keresztet	74
Sziget	76
Füst száll	79

ÖRÖK BETLEHEM

Vadkácsamítosz	83
Legenda	84
Jegyváltás	86
Tavasza hangolt himnusz	87
Költők	89
Akkor fegyvert, pénzt, ruhát	90
Ez lesz az arcom	91
Agyagmadár	92
Kettőző madrigál	95
Nyelvemre levelet tépek	96
Örök Betlehem	97

A kiadásért felel: Kováts Miklós
Felelős szerkesztő: Kormos István
Műszaki vezető: Gonda Pál
Képszerkesztő: Moldova Zsuzsa
Műszaki szerkesztő: Simon Zoltán
2000 példány, 5,2(A/5)ív, MSZ 5601-59
700149/1 – Zrínyi Nyomda, Budapest
Felelős vezető: Bolgár Imre igazgató
IF 1227-1-7173

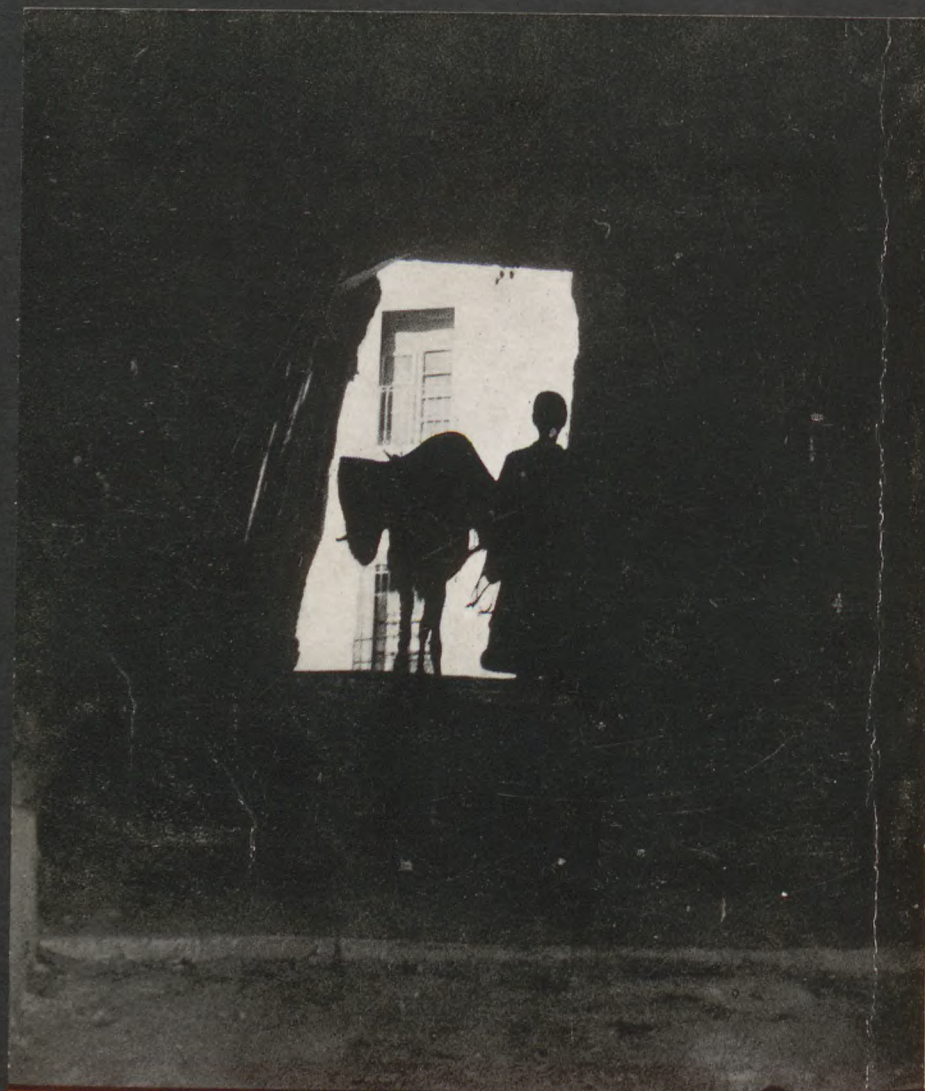
5

1971 DEC 23

